

Система за контрол на вредителите по семкови овощни видове през май

Автор(и): Растителна защита
Дата: 22.05.2021 Брой: 5/2021

Фенофаза на развитие – от плод с големина на лешник до плод с големина на орех

Вредител – Струпяване по ябълка и круша Venturia inaequalis; Venturia pirina

Повреда

Патогена напада листа, листни дръжки, плодове и плодни дръжки, където се образуват закръглени мазни петна, които се покриват със зеленосив налеп и некротират. Нападнатите листа пожълтяват и окапват,

повредите по плодните дръжки причиняват опадване на младия завръз. По плода се образуват тъмномаслени петна, които пречат на нарастването и предизвикват деформации.

Контрол

Очакваните превалявания в началото и през третата декада на месец май, със среднодневни температури около нормата, както и бързо растящата листна маса, ще създадат условия за по-бързо заразяване и протичане на инфекции. Това налага до преминаване на критичната за заразяване фенофаза „плод с големина на орех” да се извършат третирания със системни фунгициди, като се осигури добро покритие с препарат на листата и нарастващите завръзи в интервал от 8 до 10 дни. Важен принцип при третиранията с продукти за растителна защита, е да не се ползват продукти на една и съща активна база повече от 3 пъти през един вегетационен период и да се редуват ПРЗ с различен механизъм на действие, за да се избегне придобиването на резистентност на патогените, причинители на двете болести.

Вредител – Брашнеста мана по ябълката *Podosphaera leucotricha*

Повреда

През вегетацията при заразяване с локалната форма на болестта по ябълката, от долната страна на листата и върху листните дръжки се появяват брашнести петна с различна форма и големина. Те водят до деформации на петурата и тръбовидното ѝ завиване около централната жилка. По нападнатите плодове се появяват петна във вид на ръждива мрежа.

Контрол

Очакваните превалявания в началото и през третата декада на месец май, със среднодневни температури около нормата, както и бързо растящата листна маса, ще създадат условия за по-бързо заразяване и протичане на инфекции. Това налага до преминаване на критичната за заразяване фенофаза „плод с големина на орех” да се извършат третирания със системни фунгициди, като се осигури добро покритие с препарат на листата и нарастващите завръзи в интервал от 8 до 10 дни. Важен принцип при третиранията с продукти за растителна защита, е да не се ползват продукти на една и съща активна база повече от 3 пъти през един вегетационен период и да се редуват ПРЗ с различен механизъм на действие, за да се избегне придобиването на резистентност на патогените, причинители на двете болести.

Вредител – Огнен пригор *Erwinia amylovora*

Повреда

Повредените клонки се извиват под формата на „овчарска гега” и се виждат от разстояние. При силно нападение върху стъблото и скелетните клони се образуват раковини, кората се напуква и набръчква. По младите завръзи и по плодовете се появяват разрастващи се кафяви петна. При влажно време по тях се отделят жълтеникави капчици от бактериален ексудат.

Контрол

Бактерията се запазва в нападнатите растителни части. Разпространява се механично, чрез вятър, водни капки, насекоми и др. Развива се при температура над 18°C и при условия на висока атмосферна влажност. При констатиране на болестта, да се проведе третиране с разрешен мед съдържащ ПРЗ. При силна зараза и при крайна необходимост се пристъпва към изрязване и изгаряне на болните клони.

Вредител – Ябълков плодов червей *Laspeyresia pomonella* = *Cydia pomonella*

Повреда

Летят пеперудите от първо поколение. Женските снасят яйцата си поединично, върху плодовете с големина на „лешник” или големина на „орех”, върху клонките и горната повърхност на листата. След излюпването си младите гъсеници пропълзват до плодовете и се вгризват в тях. Вгризването става най-често на местата, където се допират плодовете и рядко до самата дръжка. След като навлезе в плода, гъсеницата дълбае ход в месестата част, прониква в семенната кутийка и се храни със семената.

Контрол

Контрола на ябълковия плодов червей е доста трудна. Той има скрит начин на живот през по-голямата част от развитието на ларвата и изключително дълъг период на вредна дейност.

Химично третиране да се извърши срещу възрастните преди яйцеснасяне с хормонални инсектициди (инхибитори на хитиновия синтез) при праг на икономическа вредност: 2-3 бр. пеперуди / уловка / седмица и срещу гъсениците в момента, когато започне излюпването и вгризването на първите гъсеници с контактни инсектициди при праг на икономическа вредност: 0,8-1 % пресни вгризвания в плодчета.

Вредител – Кръгломинаращ молец *Cemiosstoma scitella* = *Leucoptera malifoliell*

Повреда

През месеца протича развитието на първо поколение на неприятеля. Вредят гъсениците, които се вгризват в листата непосредствено под яйчната обвивка и се хранят с паренхимната тъкан. Те се движат кръгообразно отвътре навън по тясна разширяваща се спирала. Екскрементите рязко очертават хода на гъсеницата.

Контрол

Химичният контрол се провежда в началото на летеж и яйцеснасяне на пеперудите с хормонални инсектициди.

Пръскането във фаза „черна главичка” на яйцата и начало на излюпване на гъсениците, се провежда с останалите регистрирани продукти за растителна защита при **праг на икономическа вредност: 2-3 броя яйца и мини на лист;**

*Вредител – Обикновена крушова листна бълха *Cacopsylla pyri**

Повреда

В началото на месец май се появяват възрастните бълхи, от първо поколение. Вредят ларвите и нимфите. Неприятеля пренася микоплазмената болест Загиване на крушата, при която се запушва проводящата тъкан и големи части от клоните, изсъхват и загиват.

Контрол

Химичен контрол се провежда, съобразно числената динамика на бълхите с един от регистрираните продукти за растителна защита.

Праг на икономическа вредност:

- във фенофаза „формиране на завърза” и „нарастване на плодовете” - 4-6 % леторасти с колонии.

*Вредител – Калифорнийска щитоносна въшка *Quadraspidiotus perniciosus**

Повреда

През май започва раждането на ларвите от първо поколение на неприятеля, които заедно с възрастните женски, нанасят повреди при хранене. Те смучат сок и разрушават клетъчните стени на растителните тъкани. По плодовете и листата се появяват червени, кръгли петънца, като в средата им се забелязва щитчето на въшката.

Контрол

Калифорнийската щитоносна въшка е изключително устойчива на инсектициди, заради щитчето, с което е защитено тялото на вредоносните стадии - ларвите и възрастните женски. Контролът е насочен срещу младите подвижни ларви, преди образуването на щитче.

Праг на икономическа вредност:

- 0,5 бр. ларви на еднометрова клонка;
- 2-3% нападнати плодове.

Вредител – Листни въшки сем. Aphididae

Повреда

Вредят възрастните и ларвите, като смучат сок от листата и връхните части на леторастите. Нападнатите части се деформират, а растежа им спира. Въшките отделят медена роса, върху която се развиват чернилни гъбички.

Контрол

При доказана плътност да се предприеме пръскане с един от разрешените ПРЗ.

Праг на икономическа вредност:

- Ябълки, круши, сливи - 10-15 бр./колонии на 100 летораста;
- Череша, вишна - 10% нападнати летораста.

Вредител – Червен оwoщен акар Panonychus ulmi

Повреда

Вредят ларвите, нимфите и възрастните на летните популации на вида, като смучат сок предимно от долната страна на листата. Вследствие на повредата, хлорофилът намалява и те придобиват мозаечен вид.

Контрол

Химичен контрол срещу неприятеля през вегетацията се провежда при **праг на икономическа вредност**:

- 3-4 бр./подвижни форми на лист, във фенофаза „формиране на завръза”, „нарастване на плодовете”